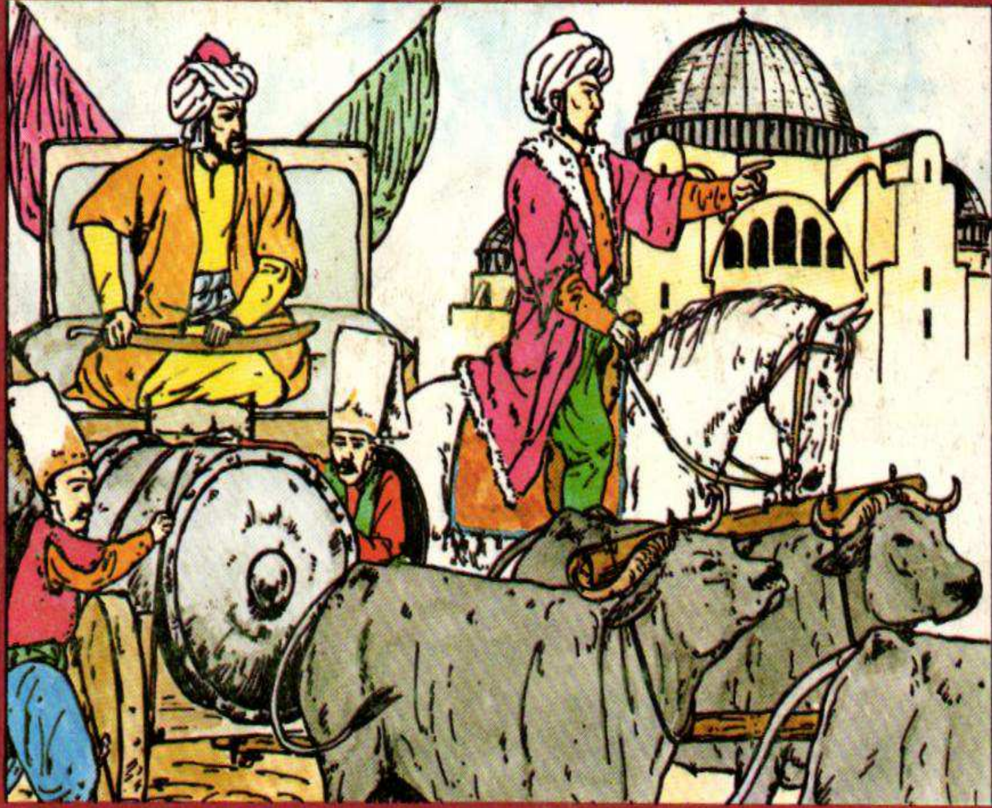
RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

OSMANLI İMPARATORLUĞU I Beylikten Devlete

KARACAN

OSMANLI İMPARATORLUĞU I Beylikten Devlete 25

KARACAN RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

Karacan Yayınları A.Ş. adına sahibi: **ALİ KARACAN**
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: **ALİ SAYDAM**
Mali Koordinatör: **ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU**
Teknik Koordinatör: **OĞUZ DEMİRCİOĞLU**

Yazı İşleri Müdürü: **ERCAN ALTAZLI**
Yazı İşleri Yardımcısı ve Metin Yazarı: **DENİZ DAĞDELEN**
Danışma Kurulu: **Prof. Dr. TAHSİN YAZICI, Doç. Dr. ALİ İHSAN GENCER, Doç. Dr. MEHMET ÖZSAİT, Doç. Dr. İSMET MİROĞLU, PAUL MANDRİNİ, ALBERTO CABADO, EUGENİO ZOPPİ**
Resimleyen: **TÜRKAY ÖZBURSALI**

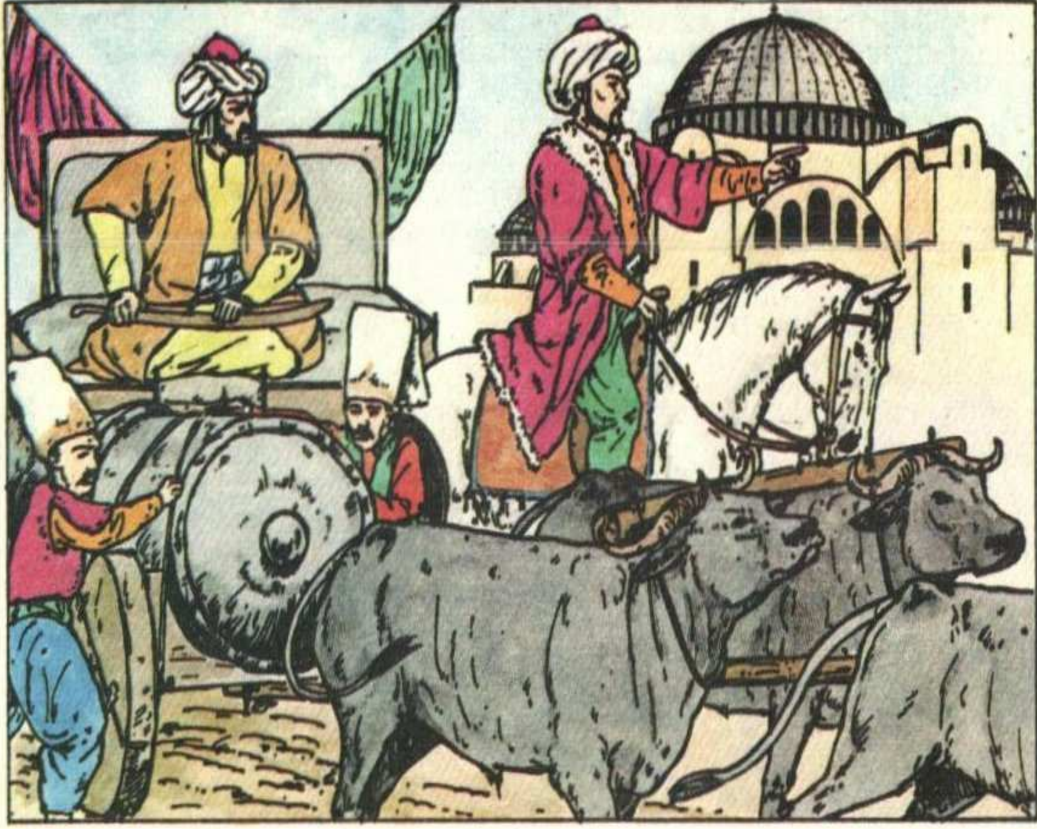
Teknik Yönetmen: **ERTAN GÖKEMRE**
Teknik Müdür: **NURETTİN ÖZAKSEL**
Teknik Müdür Yardımcısı: **M. SABİT UÇUK**
İlan ve Halkla İlişkiler Müdürü: **ESER NOYAN**
Satış Müdürü: **ALİ ALPASLAN**

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı kararı ve ek 3.4.1984 tarih ve 2152 sayılı kararı ile ilk 5 sayısı özellikle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrencileri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiş olup, bu sayısı da onaya sunulmuştur.

Renk Ayrımı: **ÇALİ GRAFİK**
Baskı: **HÜRRİYET OFSET A.Ş. HALKALI/İSTANBUL**
Kapak Baskısı: **NADİR BASIMEVİ**

Adres: **KARACAN YAYINLARI,** Basın Sarayı, Cağaloğlu/İstanbul
Tel: 527 00 34 - 526 69 00

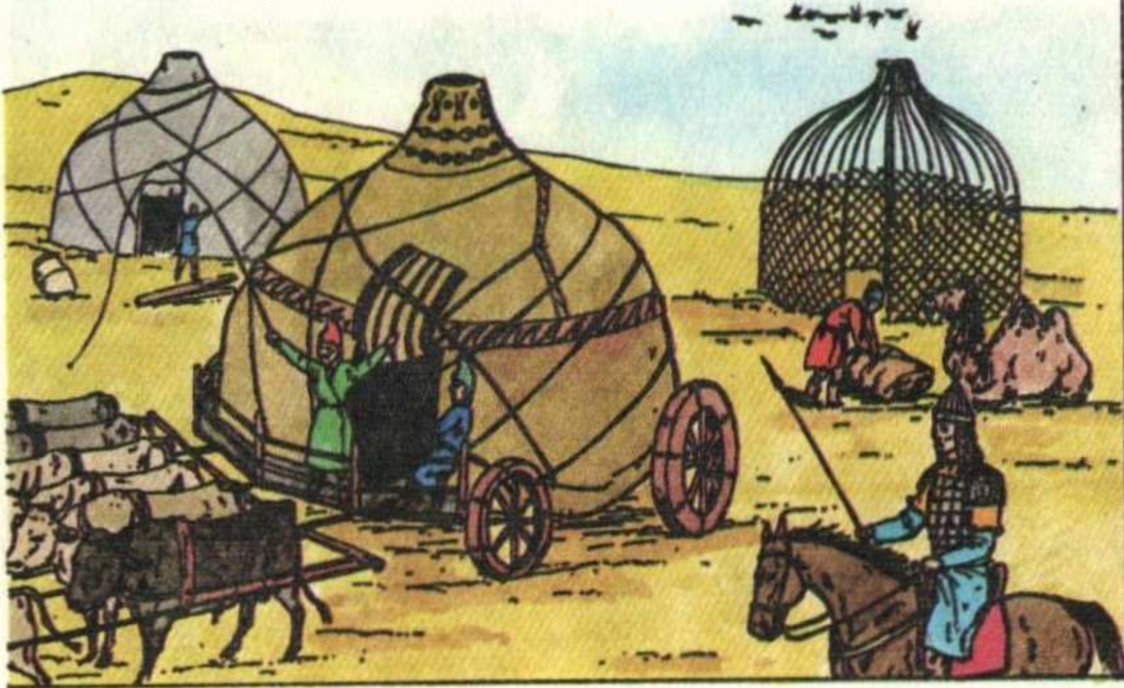
Fiyatı: 250 TL/Kıbrıs'ta: 330 TL

BEYLİKTEN DEVLETE

BEYLİKTEN DEVLETE

BATI ANADOLU'NUN TÜRKLEŞMESİNDE EN ÖNEMLİ ETKEN,
MOĞOL BASKISIDIR. İLHANLI DEVLETİ TARAFINDAN ASİRET HALİNDE
AİLELERİYLE BİRLİKTE ANADOLU'YA YERLEŞTİRİLEN MOĞOL BİRLİKLERİ....

2

TÜRKMENLER O DÖNEMDE ANADOLU SELÇUKLU HÜKÜMDARI II. İZZEDDİN KEYKÂVUS VE OĞULLARI TARAFINDAN MOĞOLLARA KARŞI GİRİŞİLEN HAREKÂTIN EN BÜYÜK DESTEKLEYİCİSİ DURUMUNDAYDILAR.

BATIYA GÖÇ EDEN TÜRKMENLERİN (OĞUZLARIN) BOZOK KOLUNUN KAYI BOYUNA MENSUP OSMANOĞULLARI, SÜLEYMAN ŞAH DÖNEMİNDE ERZURUM VE ERZİNCAN DOLAYLARINA DOĞRU İLERLEDİLER.
3

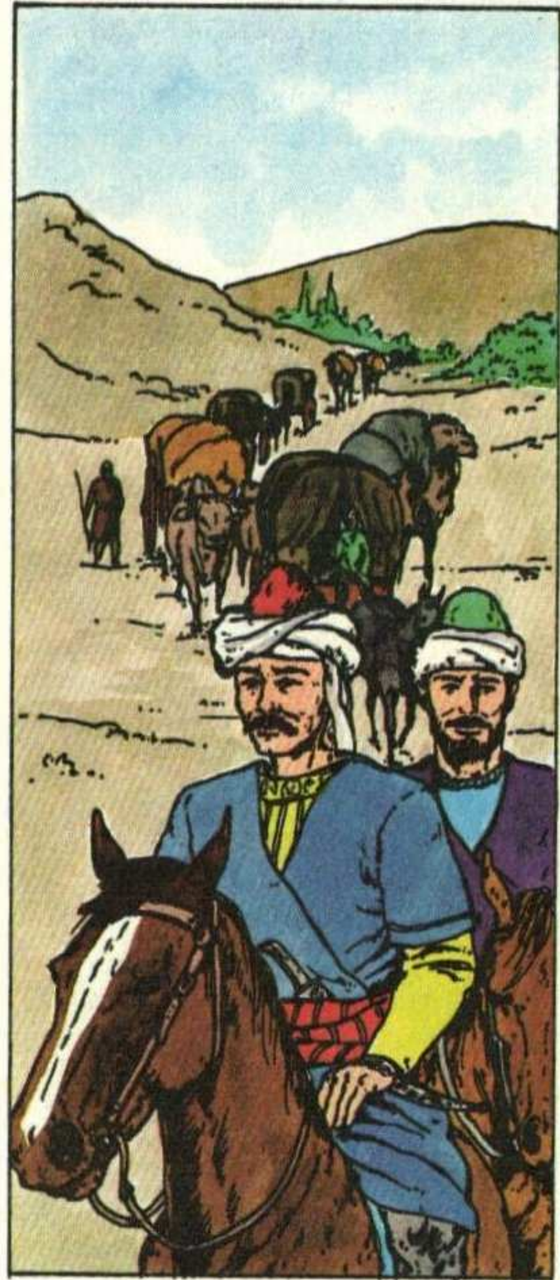

BİZANSLILARIN MÜSTAHKEM ŞEHİR VE KASABALARA SIĞINMASI SONUCU, GENİŞ TOPRAKLAR BÜTÜNÜYLE TÜRKMENLERİN ELİNE GEÇTİ.

ŞEYHLER VE AHİLERİN KURDUĞU TEKKE VE ZAVİYELER ÇEVRESİNDE YENİ YENİ KÖYLER OLUŞTU. EN ÖNEMLİ YERLEŞİM BÖLGELERİ ESKİŞEHİR, KÜTAHYA, AFYON VE DENİZLİ DOLAYLARIYDI.

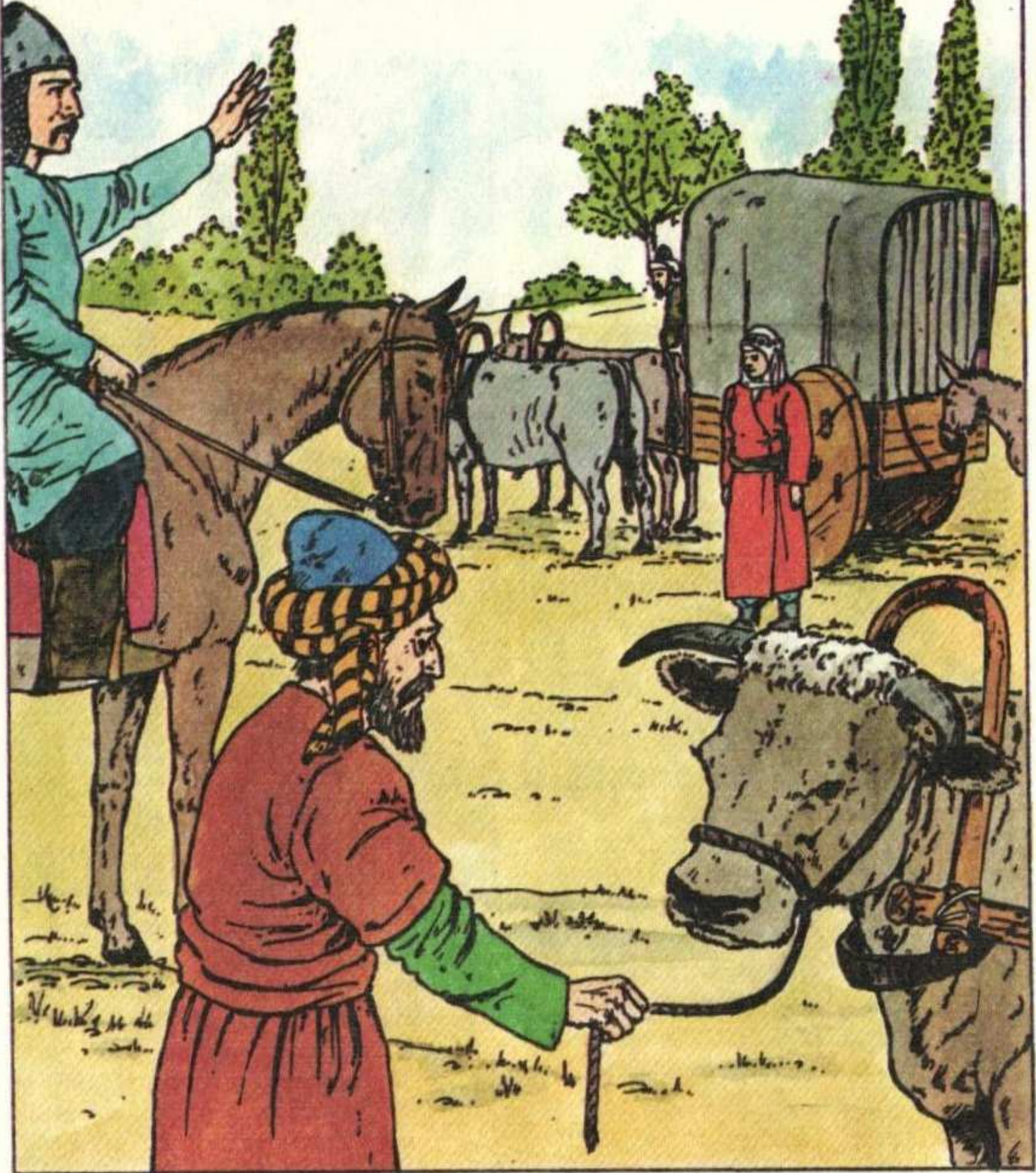
4

SÜLEYMAN ŞAH VE BERABERİNDEKİLER BURADAKİ OTLAKLARIN SÜRÜLERİ İÇİN ELVERİŞLİ OLMAMASINDAN GÜNEYE DOĞRU YOLLARINA DEVAM ETTİLER. FIRAT NEHRİNİ GEÇERLERKEN SÜLEYMAN ŞAH CABER KALESİ ÖNÜNDE NEHRE DÜŞEREK BOĞULDU.

BUNUN ÜZERİNE AŞİRET İKİYE AYRILDI. BİR KISMI SÜLEYMAN ŞAH'IN OĞULLARI GÜNDOĞDU VE SUNGUR TEKİN ÖNDERLİĞİNDE ESKİ YURTLARINA DÖNDÜ....,

... DİĞERLERİ ERTUĞRUL VE DÜNDAR BEYLERİN YÖNETİMİNDE ANADOLU SELÇUKLU TOPRAKLARINA DOĞRU YOLLARINA DEVAM ETTİLER VE ANADOLU SELÇUKLU DEVLETİ İLE KURULAN İTTİFAK SONUCU ALAEDDİN KEYKUBAT TARAFINDAN SÖĞÜT VE DOMANİÇ DOLAYLARINA YERLEŞTİRİLDİLER.
6

ERTUĞRUL BEY'İN 1281'DE ÖLÜMÜ ÜZERİNE YERİNE OĞLU OSMAN BEY (1281-1326) GEÇTİ. OSMAN GAZİ BU DEVİRDE AKIN-LARINI SAKARYA IRMAĞINA KADAR UZATAN KASTAMONU UÇ EMİRLE-RİNDEN ÇOBANOĞULLARINA BAĞLI OLUP....

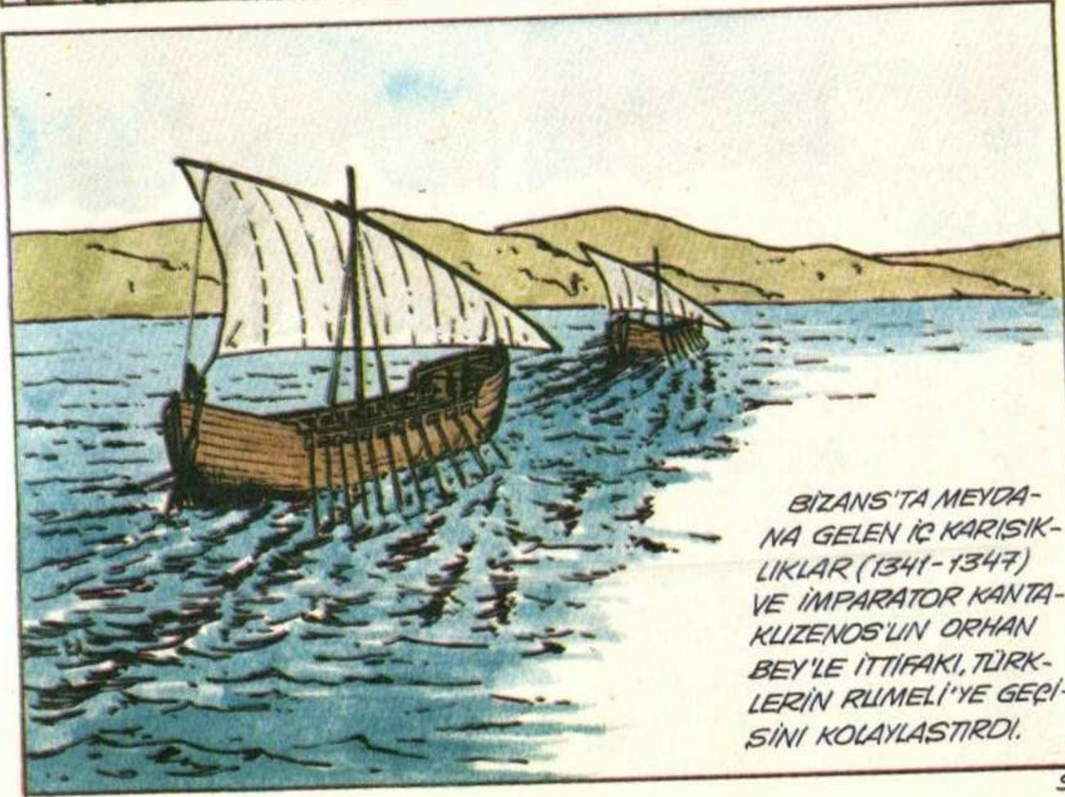

... ADI GEÇEN BEYLİĞİN ZAYIFLAMASINDAN SONRA BAĞIMSIZLIĞINI İLAN ETTİ.

KARACAHİSAR'IN FETHİNDEN
(1288) SONRA SELÇUKLU SULTA-
NININ GÖNDERDİĞİ HÂKİMİYET
(BEYLİK) SEMBOLLERİNİ TAŞIYAN
BİR SANCAK BEYİ DURUMUNA
GELDİ.

ŞEYH EDEBALİ
İLE OLAN DOSTLU-
ĞU SAYESİNDE
BEYLİĞİNİ MEŞRU-
LAŞTIRDI (1299).
GERİYE KOMŞU
TÜRKMEN BEYLİKLE-
Rİ ÜZERİNDEKİ
HÂKİMİYETİNİ MEŞ-
RULAŞTIRMAK
KALIYORDU.
8

OĞLU ORHAN BEY (1326-1362) BURSA'YI ALARAK BURAYI BAŞKENT YAPTI. İZNİK VE İZMİT DOLAYLARINI FETHEDEREK BÖLGENİN TEK HÂKİMİ DURUMUNA GELDİ.

KARESİ UÇ BEYLİĞİNE ATANAN (MERKEZİ BİGA) SÜLEYMAN PAŞA, BİGA'DA BİR ORDU KURARAK BOLAYIR'I KUŞATTI VE BİR TARAFTAN GELİBOLU'YA, DİĞER TARAFTAN TRAKYA'YA AKINLAR DÜZENLEMEYE BASLADI.

2 MART 1354'TE MEYDANA GELEN DEPREMDE GELİBOLU KALE DUVARLARININ YIKILMASINDAN YARARLANAN ORDU, YARIMADANIN FETHİNİ TAMAMLADI. 1356'DA ÇORLU ALINDI.

1359'DA GELİBOLU'YA YERLEŞEN I. MURAD, LALA
ŞAHİN PAŞA'NIN ASKERİ DEHASI SAYESİNDE EDİR-
NE'Yİ VE DOĞU TRAKYA'YI FETHETTİ (1362). EDİRNE'-
NİN FETHİYLE TÜRKLER KESİN OLARAK RUMELİ'YE
AYAK BASMIŞ OLUYORLARDI.

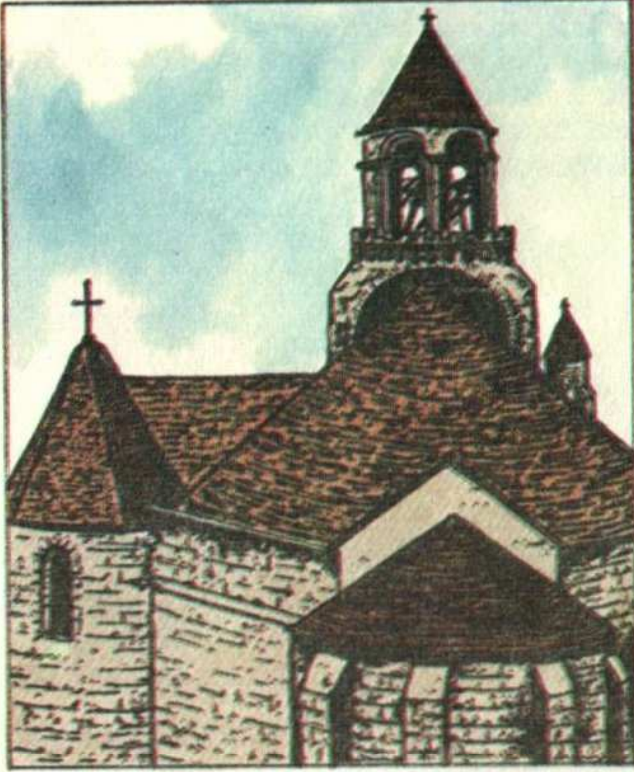
ASLINDA İBN
BATTUTA'NIN
VERDİĞİ BİLGİYE
GÖRE OSMANO-
ĞULLARI DAHA
1332'LERDE
TÜRK BEYLİKLE-
RİNİN EN
KUVVETLİSİ
VE ZENGİNİ
OLARAK
TANINMAK-
TAYDILAR.

TÜRKLER EGEMENLİK ALTINA ALDIKLARI YERLERDEKİ HIRİSTİYAN HALKA CAN VE MAL GÜVENLİĞİNİN YANI SIRA DİNLERİNDE SER-BESTLİK TANIYOR, BÖLGE DÜZENLİ BİR DEVLET İDARESİNE KAVUŞUYORDU.

BU DURUMUN BİR NETİCESİ OLARAK ÇOK DEFA ŞEHİR VE KASA-BALAR KENDİLİKLE-RİNDEN TESLİM OL-MAKTAYDILAR.
13

FETHEDİLEN YERLERİN YEREL İDARESİ HARACA BAĞLANIR, ORTODOKS KİLİSESİ VE MANASTIRLAR HİMAYE EDİLİR, VERGİDEN MUAF TUTULARAK DİNİ VAKIFLARA DOKUNULMAZDI.

1341-1354 YILLARI ARASINDA VEBA, İÇ SAVAŞ VE OSMANLI AKINLARI NEDENİYLE NÜFUSU BİR HAYLİ AZALMIŞ OLAN TRAKYA, ANADOLU'DAN YAPILAN GÖÇLER SAYESİNDE YENİDEN CANLANDI. DOĞU VE BATI TRAKYA, MAKEDONYA, MERİÇ VE TUNCA VADİLERİ, VARNA, DOBRUCA VE DELİORMAN DOLAYLARI HIZLA TÜRKLEŞTİ.

14

GÖÇLER EKONOMİK VE SOSYAL DEĞİŞİKLİKLERİ DE BERABERLERİNDE GETİRİYORLARDI. BALKANLAR'DA PİRİNÇ TARIMININ BAŞLAMASI VE....

...SEREZ, FİLİBE, BABADAĞ, SİLİSTRE, ÜSKÜP, ELBASAN, SARAY-BOSNA, YENİŞEHİR GİBİ YENİ KURULMUŞ TÜRK ŞEHİRLERİNDE TÜRK EL SANATLARININ GELİŞMESİ BUNA ÖRNEKTİR.
15

1371-1389 YILLARI ARASINDA GEREK ANADOLU BEYLİKLERİ, GEREKSE BALKAN DEVLETLERİ, OSMANLILARA BAĞLI OLARAK İDARE EDİLDİLER.

1366 YILINDA OSMANLI DEVLETİ İLE BULGAR DEVLETİ ARASINDA BİR YAKINLAŞMA DOĞDU. EFLAK PRENSİNİN VE BİZANS'IN BASKISI ALTINDAKİ BULGAR KRALI, AYNI YIL GELİBOLU'YU OSMANLILARDAN GERİ ALAN SAVUA DÜKÜ II. AMADEO'NUN...

16

...BULGARİSTAN'IN KARA-
DENİZ'DEKİ LİMANLARINA
SALDIRMASI ÜZERİNE OSMAN-
LILARLA İŞBİRLİĞİ YAPTI.

AYNI ŞEKİLDE PALE-
OLOGLAR VE CENEVİZLİ-
LER DE ZAMAN ZAMAN
OSMANLI HÜKÜMDARLA-
RINA BAŞVURARAK
YARDIM TEKLİFİNDE
BULUNURLARDI.

17

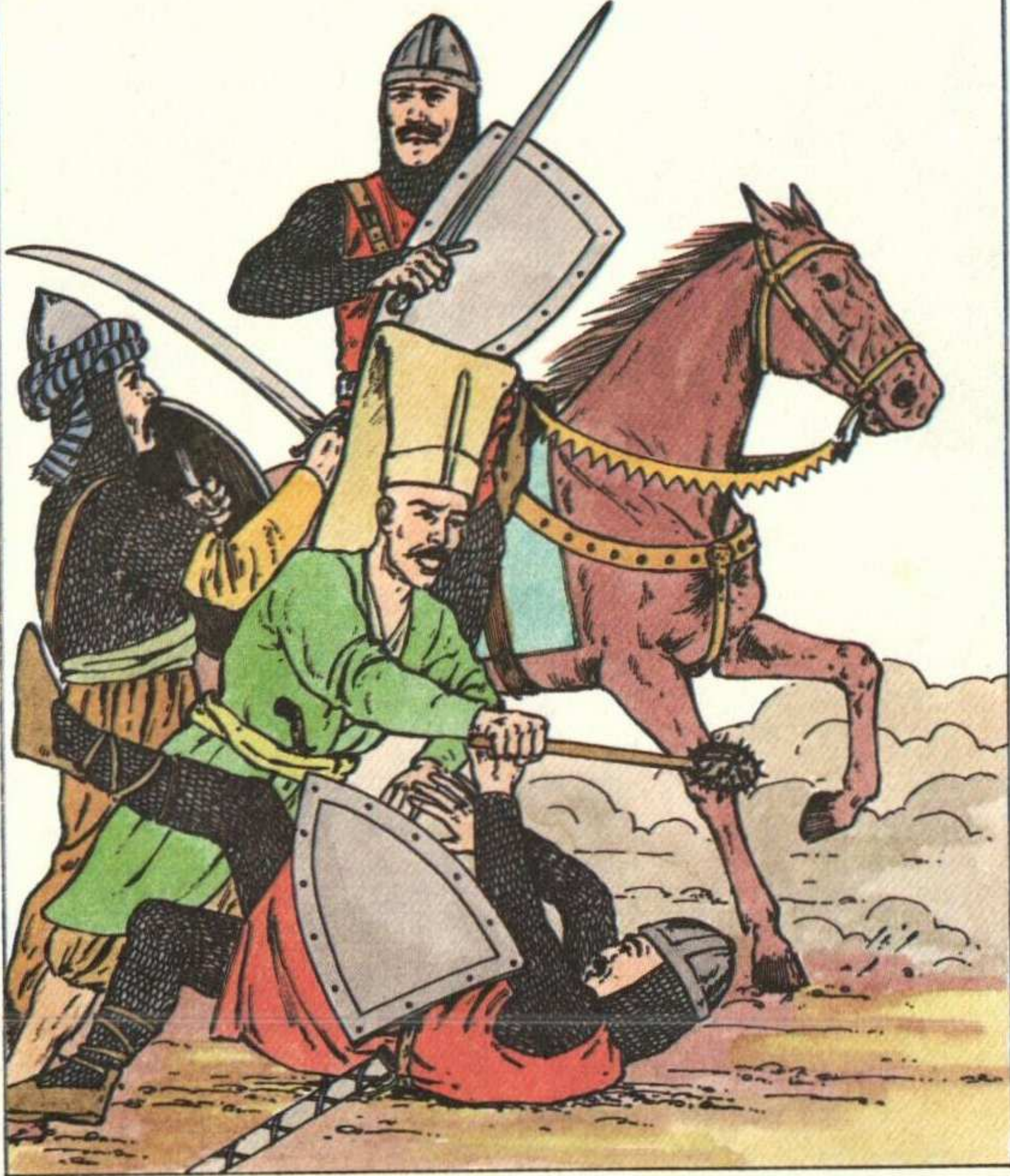

GENELLİKLE YARDIM İSTEYEN TARAF ZAMANLA TABİYET ALTINA ALINMAKTA GECİKMEZDİ. NİTEKİM 1371 ÇIRMEN SAVAŞI'NDAN SONRA MAKEDONYA'DAKİ SIRP HANEDANLARI, BİZANS İMPARATORU VE BULGAR KRALI OSMANLI PADİŞAHINA TABİ OLDULAR.

BUNLARI 1385'TE ARNAVUTLUK'TAKİ MAHALLİ SENYÖRLER, 1386'YA DOĞRU SIRP KRALI İZLEDİ.
18

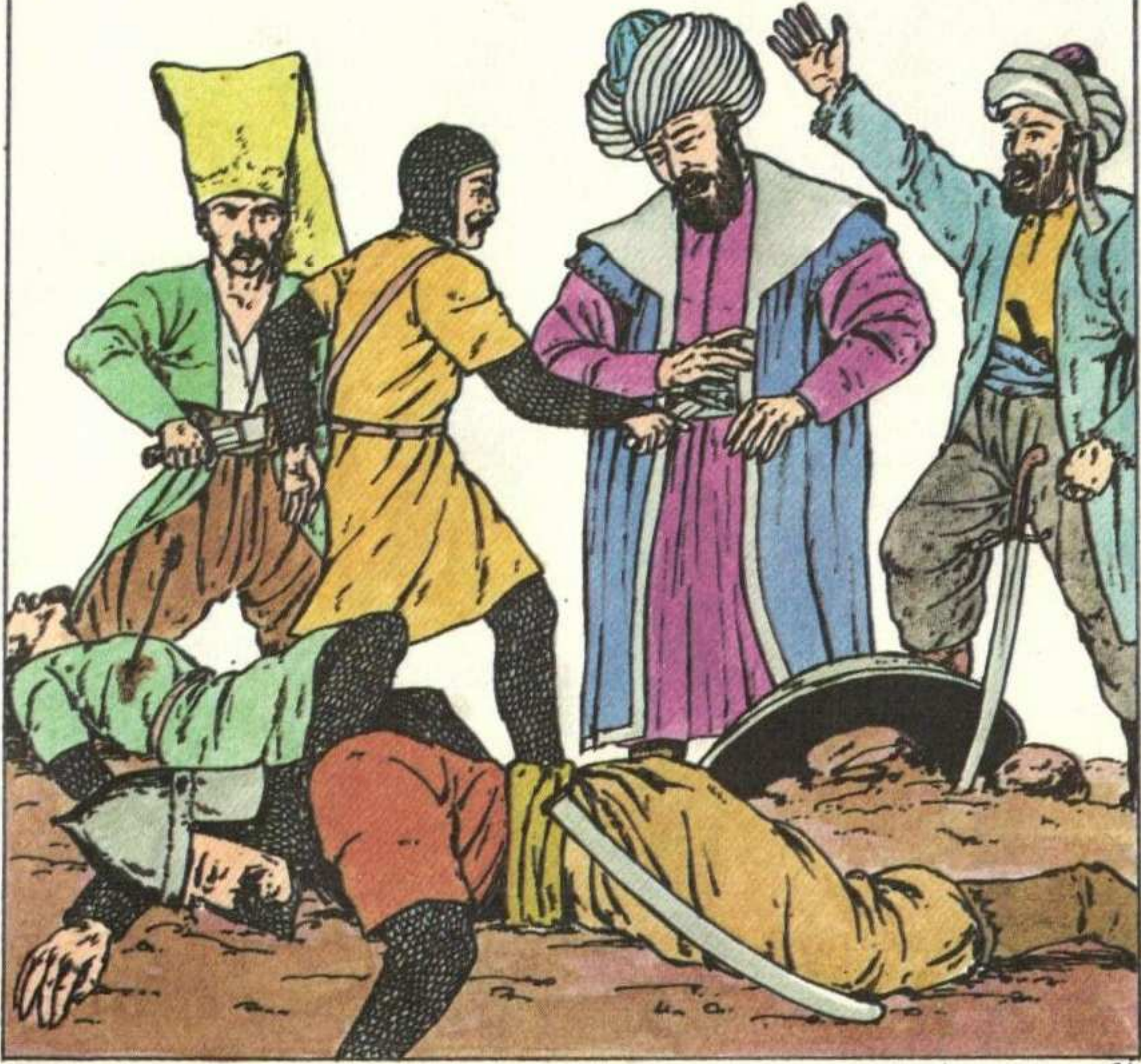

OSMANLILAR ANADOLU BEYLİKLERİNDEN KARESİOĞUL-
LARINI 1345'TE, HAMİDOĞULLARINI 1381'DE KENDİ
TOPRAKLARINA KATMIŞLARDI. ŞİMDİ SIRA
KARAMANOĞLU BEYLİĞİ'NDEYDİ.

OSMANLILARIN
GENİŞLEMESİNDEN
ENDİŞE DUYAN
KARAMANOĞLU
ALAEDDİN ALİ BEY,
1386'DA HAMİD-ELİ'-
Nİ GERİ ALMAK İÇİN
HAREKETE GEÇTİ.
ANCAK 1387'DE
I. MURAD'A
YENİLEREK
OSMANLI
EGEMENLİĞİNİ
TANIMAK
ZORUNDA KALDI.

19

I. MURAD'IN KARAMANOĞULLARI İLE SAVAŞMASINI FIRSAT BİLEN BOSNA, SIRP VE BULGAR KRALLARI, ARALARINDA BİR BİRLİK OLUŞTURDULAR. 1388'DE BİR BULGAR ORDUSU ÇANDARLI ALİ PAŞA TARAFIN-DAN YENİLGİYE UĞRATILDI.
20

ERTESİ YIL RUMELİ'YE GEÇEN PADİŞAH, 15 HAZİRAN 1389'DA KOSOVA OVASI'NDA MEYDANA GELEN SAVAŞTA KRAL LAZAR VE MÜTTEFİKLERİNE KARŞI BÜYÜK BİR ZAFER ELDE ETMESİNE RAĞMEN BİR SIRP FEDAİSİ TARAFINDAN ŞEHİT EDİLDİ.

YERİNE I. BAYEZİD (YILDIRIM BAYEZİD)
GEÇTİ. GENÇ PADİŞAHIN İLK İŞİ YENİDEN
İSYANA YELTENEN ANADOLU BEYLERİNİ
İTAAT ALTINA ALMAK OLDU.

1389 - 1390 YILLARI
ARASINDA SARUHAN,
AYDIN, MENTEŞE,
GERMİYAN, 1392'DE
CANDAROĞULLARI....

.... 1398'DE SIVAS'TAKİ KADI BURHA-NEDDİN DEVLETİ VE AMASYA BÖLGESİN-DEKİ HANE-DANLAR ORTADAN KALDIRILDI.

RUMELİ'DE BULGARİS-TAN KRALLIĞI'NA VE DOB-RUCA DESPOTLUĞU'NA SON VERİLDİ.
23

İSTANBUL'UN 1394'TE KUŞATILMASI ÜZERİNE MACARİSTAN VE VENEDİK'İN ÖNCÜLÜĞÜNDE BİR HAÇLI SEFERİ DÜZENLENDİ.

25 EYLÜL 1396' TARİHİNDE HAÇLILARI NİĞBOLU'DA YENEN HÜKÜMDAR, TİMUR'LA YAPTIĞI ANKARA SAVAŞI'NI KAYBEDEREK ESİR DÜŞTÜ (28 TEMMUZ 1402).
24

I. BAYEZİD DEVRİ OSMANLI DEVLETİ'NİN TARİH SAHNESİNE İLK KEZ GÜÇLÜ BİR DEVLET OLARAK ÇIKTIĞI DÖNEMDİR. ANCAK TİMUR ANADOLU'DAN AYRILMADAN ÖNCE BÜTÜN BEYLİKLERİ YENİDEN DİRİLTMİŞ VE OSMANLILAR DAHİL OLMAK ÜZERE HEPSİNİ KENDİSİNE BAĞLAMIŞTIR.

BAYEZİD'İN OĞLU SÜLEYMAN'IN BAŞKENTİ BURSA'DAN EDİRNE'YE TAŞIMASIYLA DEVLET BİR SÜRE RUMELİ VE ANADOLU OLARAK İKİYE AYRILMA TEHLİKESİ YAŞADI.

SÜLEYMAN'IN TAHTTAN İNDİRİLMESİNDEN SONRA EDİRNE VE RUMELİ'YE BAYEZİD'İN OĞULLARINDAN MUSA, BURSA VE ANADOLU'YA İSE MEHMED HÂKİM OLDU (1411).

ÇELEBİ MEHMED BALKAN DEVLETLERİ VE BİZANS'TAN GÖRDÜĞÜ DESTEKLE EDİRNE'Yİ ALARAK ÜLKENİN BİRLİĞİNİ YENİDEN SAĞLADI (TEMMUZ 1413). 1403-1413 YILLARI ARASINDA YAŞANAN BU KARDEŞ KAVGALARINA "FETRET DEVRİ" ADI VERİLMEKTEDİR.

26

ADI GEÇEN DEVİRDE
OSMANLI DEVLETİ'NİN
KARIŞIK DURUMUNDAN
YARARLANAN BİZANS,
EFLAK BEYLİĞİ, SIRBİS-
TAN VE MORA'DAKİ
RUM DESPOTLUĞU
BELLİ ÖLÇÜDE BAĞIM-
SIZLIKLARINI ELDE
ETMİŞLER VE BAZI
TOPRAKLARI GERİ
ALMAYI BAŞAR-
MIŞLARDI.

27

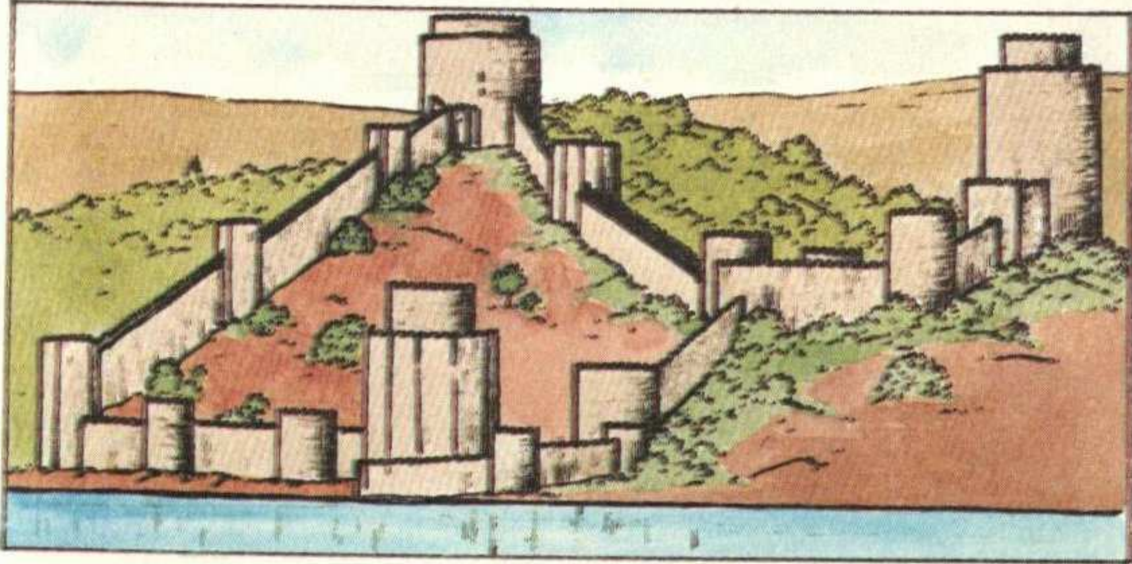
1440'TA BELGRAD ÖNLERİNDE YAŞANAN YENİLGİDEN SONRA VARNA SAVAŞI'NA (1444) KADAR AKINLARA BİR SÜRE ARA VERİLDİ. VARNA MUHAREBESİ'NİN KAZANILMASIYLA BİRLİKTE İSTANBUL'UN YOLU DA AÇILMIŞ OLUYORDU.

II. MURAD'IN 1451'DE YENİDEN TAHTA ÇIKAN OĞLU II. MEHMED'İN (İLK SALTANATI 1444-1446 YILLARINA RASTLAR) BAŞTA GELEN DÜŞÜNCESİ İSTANBUL'U ALMAKTI.

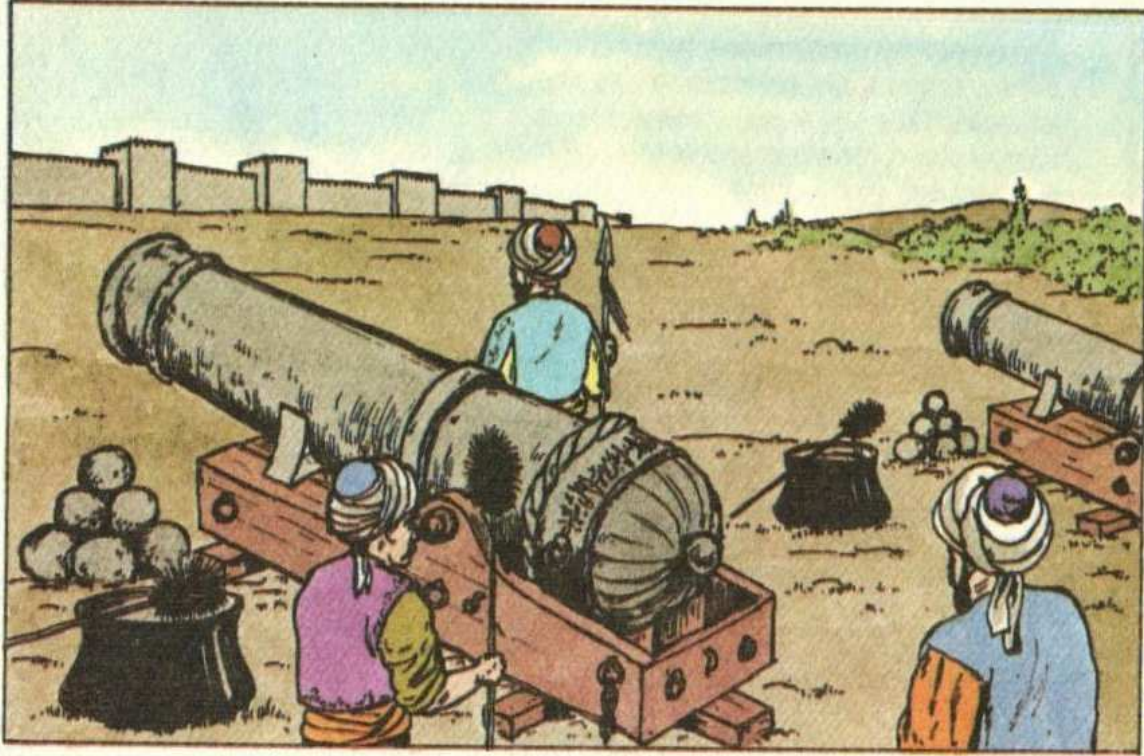
LALASI ZAĞANOS PAŞA'NIN DA DESTEĞİYLE FETİH HAZIRLIKLARINI BAŞLATTI. YILDIRIM BAYEZİD'İN YAPTIRMIŞ OLDUĞU ANADOLU HİSARI'NIN KARŞISINA BOĞAZKESEN ADIYLA YENİ BİR HİSAR YAPTIRILDI. AMAÇ KARADENİZ'DEN GELEBİLECEK YARDIMI ÖNLEMEKTİ

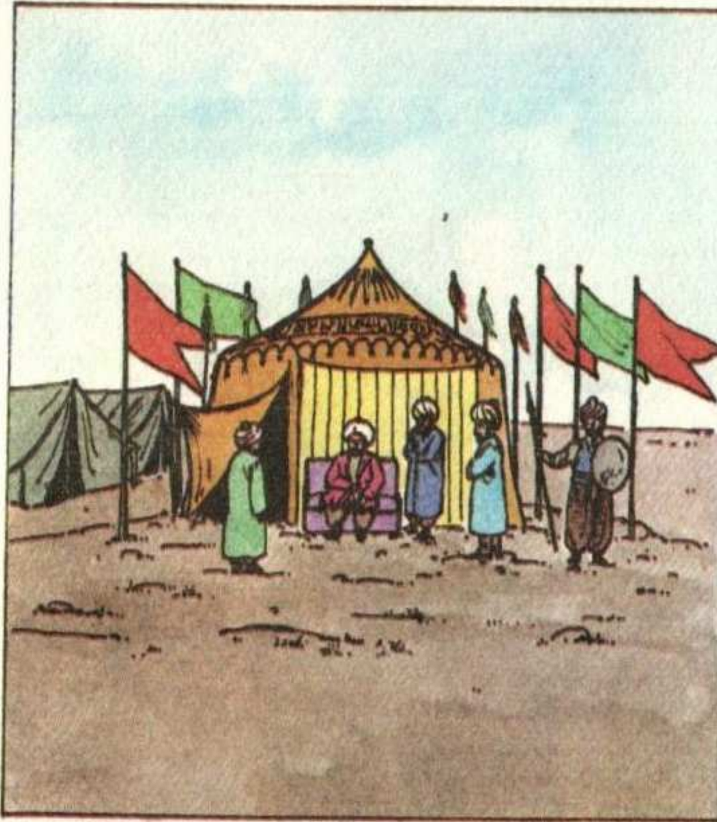
29

BU ARADA İMPARATOR DA BOŞ DURMUYOR, ŞEHRİN SAVUN-
MASIYLA İLGİLİ GEREKLİ TEDBİRLERİ ALMAYA DEVAM EDİYORDU.
ŞEHRİN SURLARI KISA SÜREDE ONARILARAK ÇOK SAYIDA
TOPLA TAKVİYE EDİLDİ.

TEKFUR SARAYI YAKINLARINDA
BULUNAN VE SONRADAN DOLAN
HENDEK TEKRAR AÇILDI.

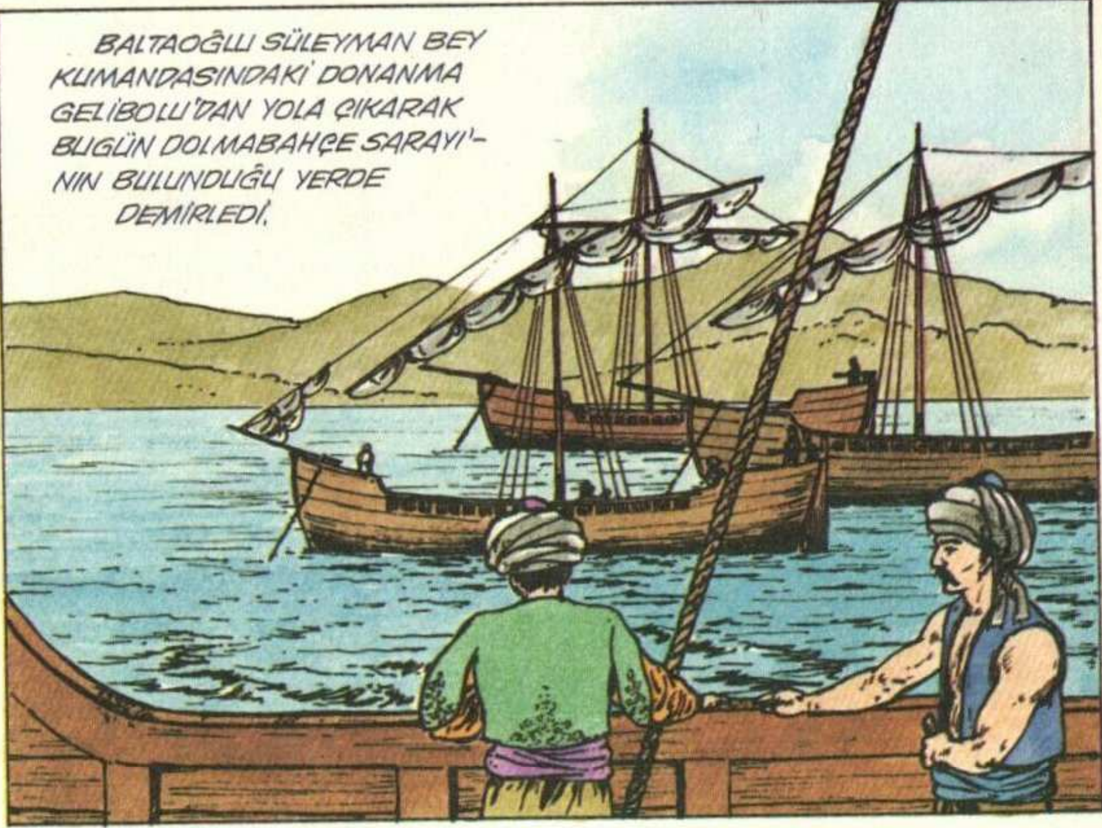
30

FATİH İSTANBUL'UN FETHİ İÇİN DÖKTÜRTTÜĞÜ BÜYÜK TOPLARIN YOLA ÇIKARILMASINI EMRETTİ. BUNUN ÜZERİNE ÖKÜZLER TARAFINDAN ÇEKİLEN TOPLAR KARACA BEY'İN HİMAYESİNDE İKİ AY SÜREN BİR YOLCULUKTAN SONRA SURLARIN ÖNÜNE YERLEŞTİRİLDİ.

5 NİSAN'DA OTAĞ-I HÜMÂYUN EDİRNEKAPI İLE TOPKAPI ARASINA KURULMUŞ BULUNUYORDU.

BALTAOĞLU SÜLEYMAN BEY KUMANDASINDAKİ DONANMA GELİBOLU'DAN YOLA ÇIKARAK BUGÜN DOLMABAHÇE SARAYI'NIN BULUNDUĞU YERDE DEMİRLEDİ.

BİZANS'IN "TESLİM OL" ÇAĞRISINA UYMAMASI ÜZERİNE SAVAŞ 6 NİSAN'DA BÜYÜK TOPUN ATEŞLENMESİYLE BAŞLADI.

32

KARADAN İLK BÜYÜK SALDIRI 18 NİSAN'DA GERÇEKLEŞTİ.
İLK DENİZ SAVAŞI İSE 20 NİSAN'DA YAPILDI.

YENİKAPI AÇIKLARINDA
MEYDANA GELEN SAVASTA
PAPA TARAFINDAN GÖNDE-
RİLEN VE ÜÇ CENEVİZ İLE
BİR BİZANS GEMİSİNDEN
OLUŞAN DÜŞMAN FİLOSU,
LODOSUN DA YARDIMIYLA
HALİÇ'E GİRMEYİ BAŞARDI.
TARİHİ KAYNAKLAR BU
OLAY ÜZERİNE BÜYÜK BİR
ÖFKEYE KAPILAN PADİSA-
HIN HIRSLA ATINI DENİZE
DOĞRU SÜRDÜĞÜNÜ YA-
ZARLAR. FATİH DONANMA-
NIN HALİÇ'E GİRMESİNİ
SAĞLAMAK AMACIYLA O
GÜNE KADAR DENENMEMİŞ
OLAN BİR YOLU DENEMEK
İSTEDİ.

BU PLANA GÖRE GEMİLER KARADAN YÜRÜTÜLEREK KASIMPAŞA'YA İNDİRİLECEKTİ. İRİLİ UFAKLI 67 GEMİ YAĞLI KIZAKLAR ÜZERİNDE ÖKÜZLER TARAFINDAN ÇEKİLEREK TOPHANE LİMANINDAN KUMBARACI YOKUŞU KANALIYLA ASMALIMESCİT'E GETİRİLDİ VE TEPEBAŞI ÜZERİNDEN KASIMPAŞA'YA İNDİRİLDİ. ERTESİ SABAH TÜRK DONANMASINI HALİÇ'TE GÖREN İMPARATOR BARIŞ İSTEMEK ZORUNDA KALDI ANCAK II. MEHMED KUŞATMANIN ŞEHRİN TESLİM OLMASI HALİNDE KALDIRILACAĞINI BİLDİRDİ.

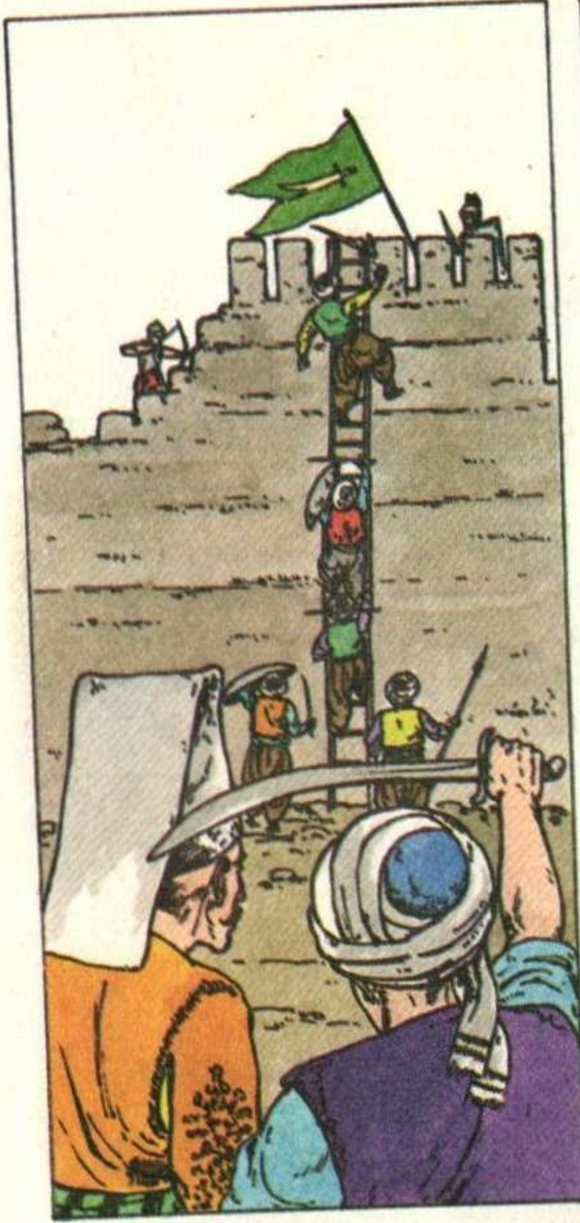
BUNDAN SONRAKİ KUŞATMALA-
RIN SONUÇSUZ KALMASI VE PADİ-
ŞAH TARAFINDAN ELÇİ OLARAK
GÖNDERİLEN KASIM BEY'İN TESLİM
OLMALARI KONUSUNDAKİ TEKLİFİ-
NİN REDDEDİLMESİ ÜZERİNE GE-
NEL SALDIRI KARARI ALINDI.

28 MAYIS'I 29 MAYIS'A
BAĞLAYAN GECE BÜTÜN
ORDUGÂH MEŞALELERLE
GÜNDÜZ GİBİ AYDINLATILDI
VE ASKERE İSTİRAHAT
EMRİ VERİLDİ.

SABAHA KARŞI İKİ REKAT NAMAZ KILAN
VE KILICINI KUŞANAN PADİŞAH TOPÇUYA
"ATEŞ" EMRİNİ VERDİ. SALDIRININ AĞIR-
LIK NOKTASINI TOPKAPI OLUŞTURMAK-
TAYDI.

O SIRADA ARKADAŞLARININ
ARASINDAN ŞİMŞEK GİBİ FIRLAYAN
BİR YENİÇERİ, BURÇLARDAN
BİRİNE TÜRK SANCAĞINI
ASMAYI BAŞARMIŞTI.
AYNI ANDA ŞEHİT EDİLEN
BU GENÇ, ULUBATLI
HASAN'DI.

BURÇLARDA TÜRK SANCA-
ĞININ DALGALANDIĞINI GÖREN
ASKERLER, DAHA BİR COSKUYLA
SALDIRIYA GEÇTİLER.

ÇIKAN PANİK SIRASINDA
İMPARATOR KONSTANTİN
DRAGOZES AYAKLAR ALTINDA
EZİLEREK ÖLDÜ.

38

ARTIK ZAFER TÜRKLERİN-
Dİ. KAPILAR VE BURÇLAR
TEK TEK ELE GEÇİRİLEREK
ŞEHİR TESLİM ALINDI.
PADİŞAH ÖĞLEYE DOĞRU
MUHTEŞEM BİR ALAYLA AT
ÜZERİNDE TOPKAPI'DAN
ŞEHRE GİRDİ.
39

FATİH SINIRLARINI GENİŞLET-
MEK AMACIYLA ÖNCE SIRBİSTAN'I
(1454- 1459), DAHA SONRA MORA'-
YI FETHETTİ (1460).

40

DOĞRUCA AYASOFYA'YA GİDEREK KORKU İÇİNDE KİLİSEYE SIĞINMIŞ OLAN HALKA DİNLERİNDE SERBEST OLDUKLARINI VE KAÇANLARIN TEKRAR EVLERİNE GERİ DÖNEBİLECEKLERİNİ BİLDİRDİ.
40

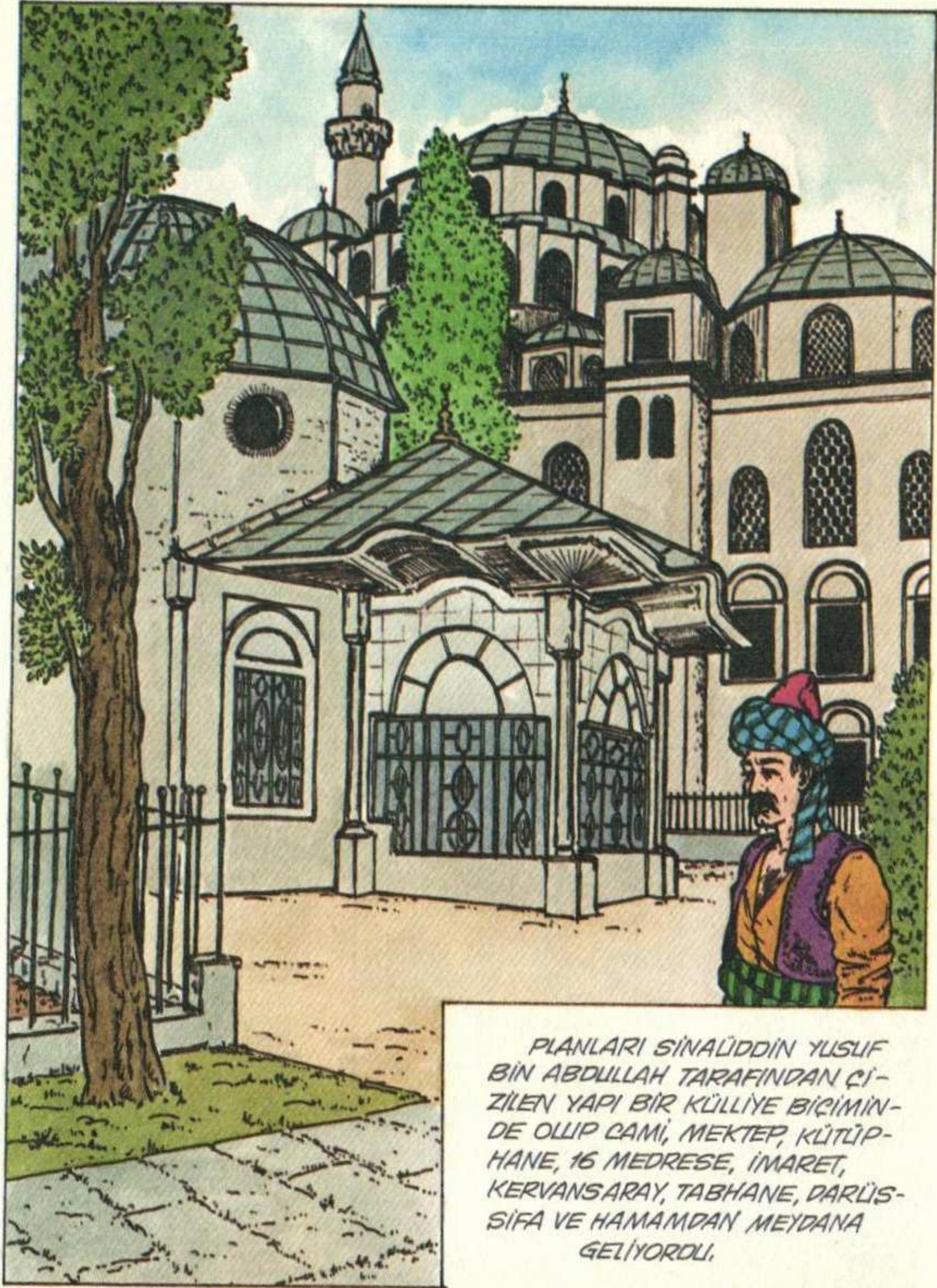

FATİH SANINI
ALAN II. MEHMED
ÜÇ GÜN SONRA
YAĞMANIN DUR-
DURULMASI
EMRİNİ VERDİ
VE BAŞKENT
HALİNE GETİRİ-
LEN ŞEHİRDE
İMAR ÇALIŞ-
MALARINA
BAŞLANDI.

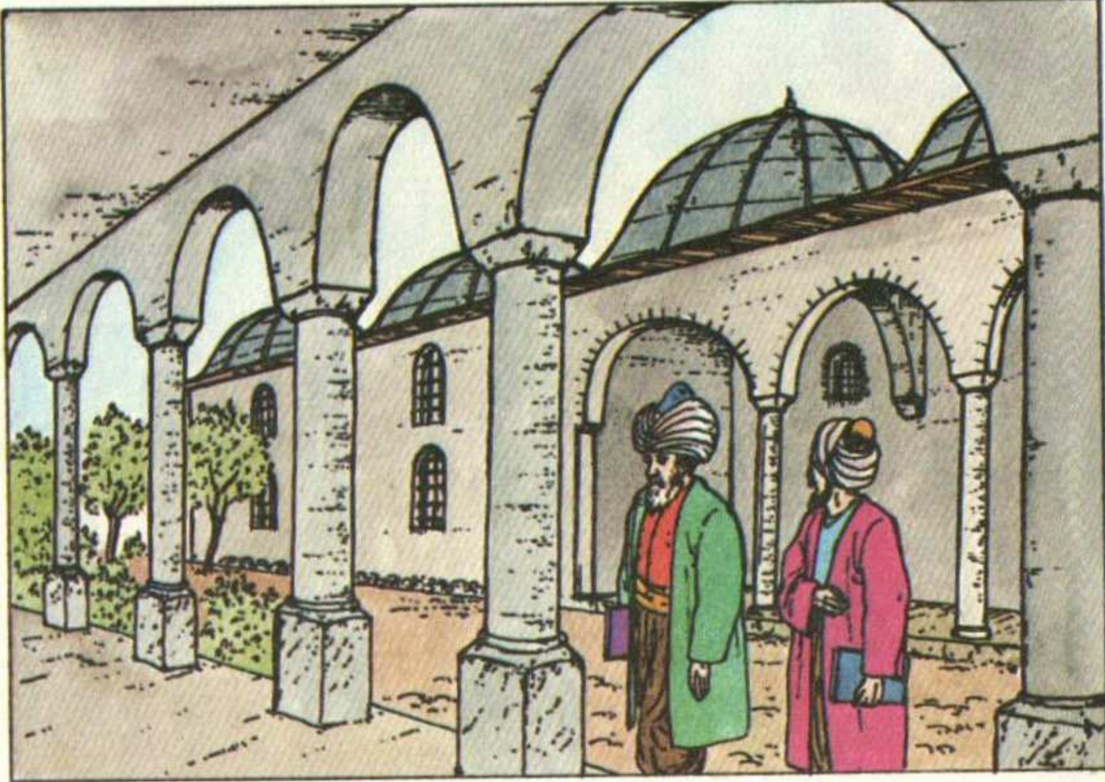

İSTANBUL'A
İMPARATOR-
LUĞUN HER
TARAFINDAN
TÜRK, RUM,
ERMENİ VE
YAHUDİ
KOLONİLER
GETİRTİLE-
REK YENİ
MAHAL-
LELER
KURULDU.

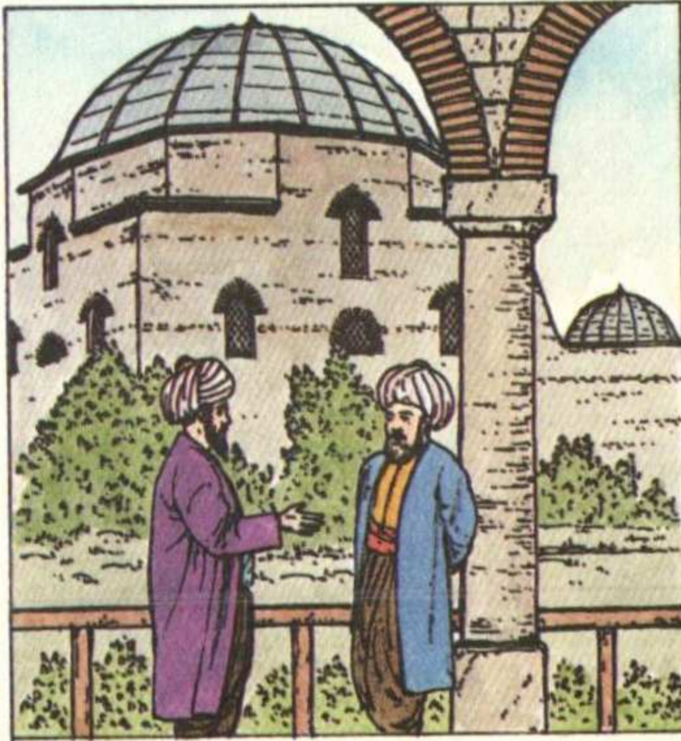

FATİH İLK CUMA
NAMAZINI CAMİYE
ÇEVRİLEN AYASOFYA'-
DA KILDI.

DAHA SONRA HAVARİLER
KİLİSESİ'NİN BULUNDUĞU YERDE
FATİH CAMİİ'NİN YAPIMINA
BAŞLANDI (1467-1470).

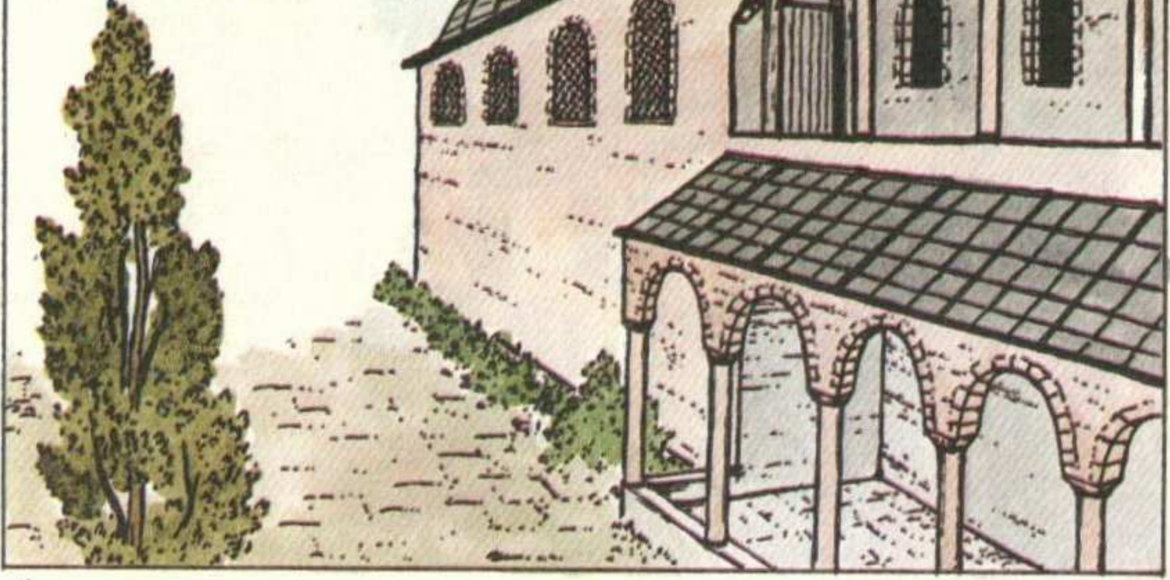
42

PLANLARI SİNAÜDDİN YUSUF BİN ABDULLAH TARAFINDAN Çİ-ZİLEN YAPI BİR KÜLLİYE BİÇİMİN-DE OLUP CAMİ, MEKTEP, KÜTÜP-HANE, 16 MEDRESE, İMARET, KERVANSARAY, TABHANE, DARÜS-SİFA VE HAMAMDAN MEYDANA GELİYORDU.
43

CAMİNİN KUZEY VE GÜNEYİNDE YER ALAN MEDRESELER, AKDENİZ, KARADENİZ, BAŞKURŞUNLU, ÇİFTE BAŞKURŞUNLU, ÇİFTE AYAKKURŞUNLU ADLARIYLA ANILIRLARDI. ZEYREK VE AYASOFYA'DA DA AÇILAN MEDRESELERLE İSTANBUL BİR İLİM VE KÜLTÜR ŞEHRİ HALİNE GELDİ.

PADİŞAHI ÖRNEK ALAN DEVLET ADAMLARI VE PAŞALAR BENZER KÜLLİYELER İNŞA ETTİREREK ŞEHRİN BAYINDIR BİR HALE GELMESİNE KATKIDA BULUNDULAR.

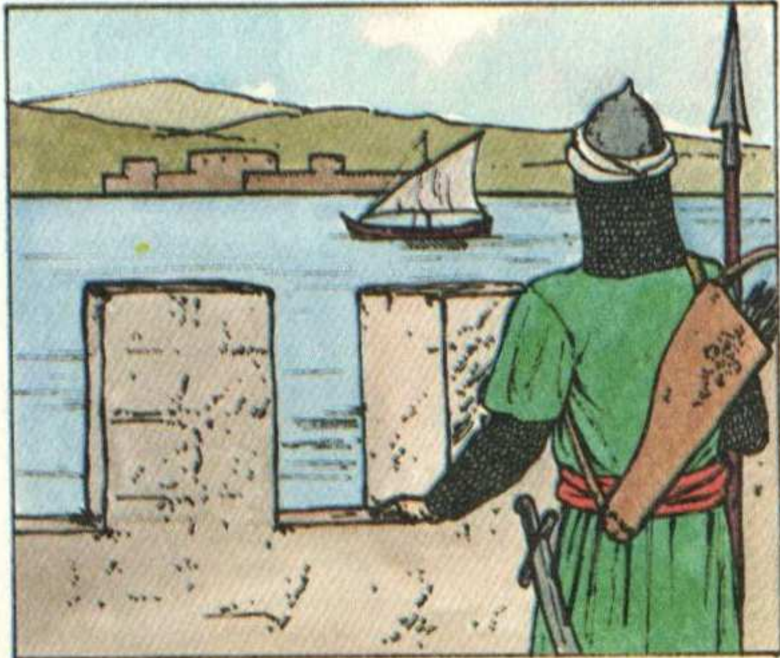

KİLİSEDEN ÇEVRİLEN CAMİ VE MESCİTLERİN ÇEVRESİNDE YENİ MÜSLÜMAN MAHALLELERİ KURULDU.

45

KAPALIÇARŞI VE BEDESTEN (SANDAL BEDESTENİ) İNŞA EDİLDİ (1461).

ÇANAKKALE BOĞAZI'NA YAPTIRILAN KALELERLE (1463) BOĞAZLAR GÜVENCE ALTINA ALINDI.

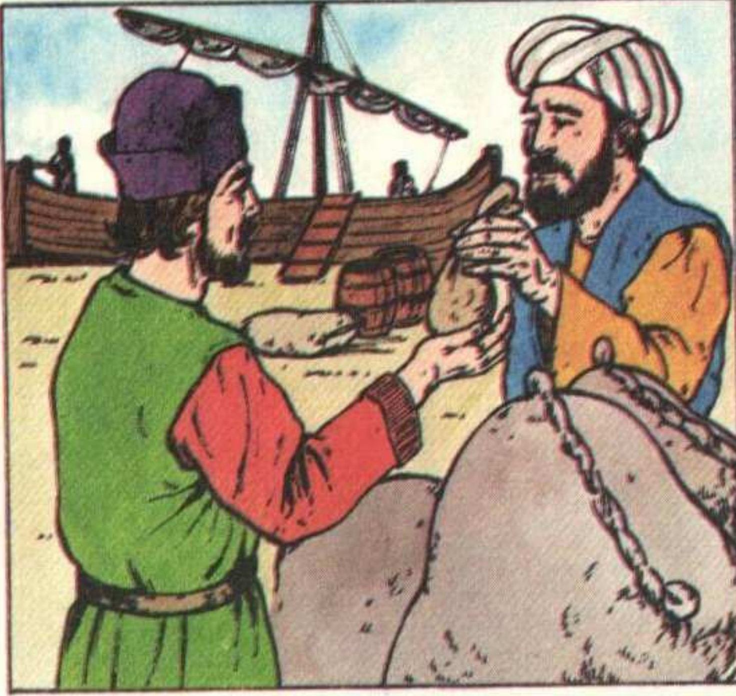
ÇANDARLI HALİL PASA GÖREVDEN ALINARAK VEZİRİ-AZAMLIĞA, GALATA'YI CENEVİZLİLERDEN ALMIŞ OLAN ZAĞANOS PAŞA GETİRİLDİ.

FETİHTEN SONRA İLK İSTANBUL PATRİĞİ SEÇİLEN GEORGİOS SKHOLARİOS, FATİH'İN ONAYI İLE II. GENNADİOS ADIYLA GÖREVİNE BASLADI.

47

VENEDİK CUMHURİYETİ İLE CENEVİZLİLERE TİCARİ ALANDA BAZI İMTİYAZLAR VERİLDİ.

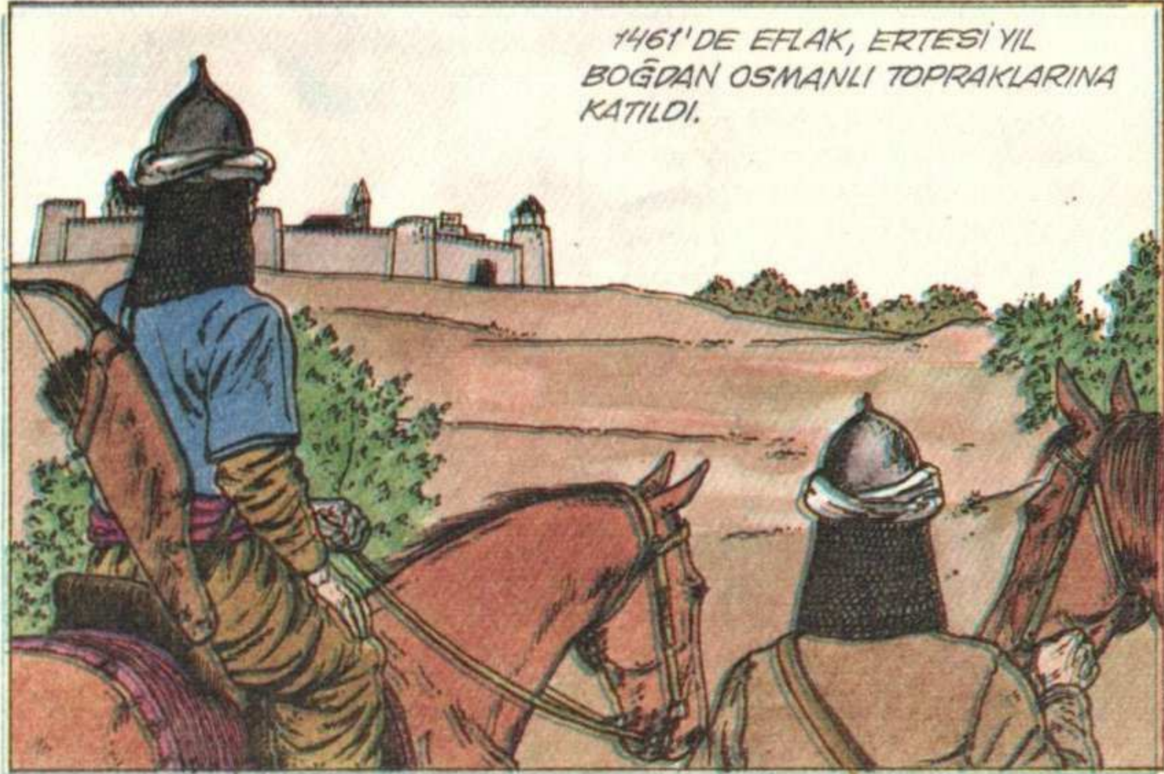

48

AMASRA VE SİNOP'UN
FETHİYLE (1461) KARADE-
NİZ BİR TÜRK GÖLÜ
HALİNE GELDİ.

AYNI YIL CANDAROĞLU BEYLİĞİ
VE TRABZON RUM İMPARATORLUĞU
SONA ERDİ.

50

1461'DE EFLAK, ERTESİ YIL BOĞDAN OSMANLI TOPRAKLARINA KATILDI.

KARAMANOĞLU İBRAHİM BEY'İN 1464'TE ÖLÜMÜ ÜZERİNE ÇIKAN KARIŞIKLIKLARDAN YARARLANAN GEDİK AHMED VE İSHAK PAŞA'LAR KARAMANOĞLU BEYLİĞİ'Nİ 1466'DA ORTADAN KALDIRDILAR.
51

BÜYÜK BİR DONANMA İLE YOLA ÇIKAN GEDİK AHMED PAŞA İKİ YIL İÇİNDE KIRIM'I İMPARA-TORLUĞA BAĞLADI (1475-1477).

ARNAVUTLUK'UN FETHİNDEN (1478) SONRA DONANMA OTRANTO'YU ELE GEÇİRDİ VE İTALYA KIYILARINDAN BÜYÜK BİR GANİMETLE GERİ DÖNDÜ (1480).

FATİH 29 NİSAN 1481'DE ÜSKÜDAR'A GEÇEREK MISIR'IN FETHİ İÇİN YOLA ÇIKTI.

57

ANCAK YOLDA HASTALANA-
RAK 3 MAYIS PERŞEMBE
GÜNÜ ÖLDÜ VE FATİH CAMİİ
YANINDA YAPTIRMIŞ OLDUĞU
TÜRBESİNE GÖMÜLDÜ.
54

OSMANLILAR FATİH SULTAN MEHMED'LE
BİRLİKTE BEYLİKTEN DEVLETE GEÇMİŞ
BULUNUYORLARDI. XV. YÜZYILDAN İTİBAREN
DEVLET, AĞIRLIK MERKEZİ BASKENT
İSTANBUL OLMAK ÜZERE HER ALANDA
HIZLA KALKINMAYA BAŞLADI.

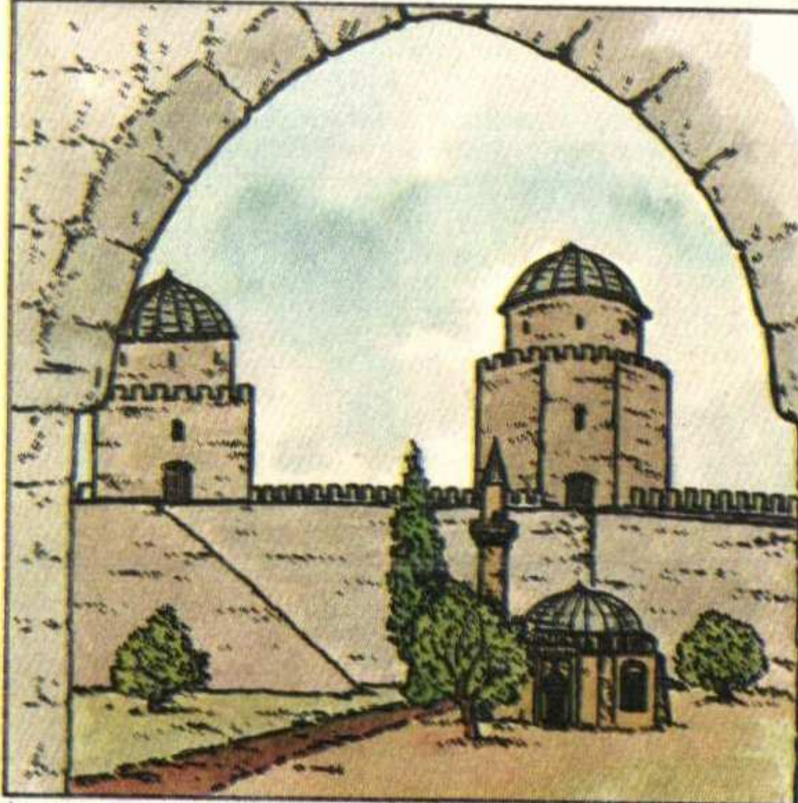
55

DEVRİN EN ÜNLÜ ÂLİMLERİ; FIKIHTA MOLLA HÜSREV, TEF-SİRDE MOLLA GÜRANÎ, MOLLA YEGÂN, MATEMATİKTE ALİ KUŞÇU'YDU.

FATİH SULTAN MEHMED'İN HIRİSTİYANLIK KONUSUNDA BİLGİ EDİNMEK İSTEMESİ ÜZE-RİNE PATRİK GENNADİOS TARAFINDAN KALE-ME ALINAN BU BİLGİLER, "İTİKADNAME" ADI ALTINDA PADİŞAHA SUNULDU.
56

YİNE PADİSAHIN İSTEĞİ ÜZERİNE RESSAM GENTİLE BELLİNİ İSTANBUL'A GELEREK FATİH'İN BİR PORTRESİNİ YAPTI.

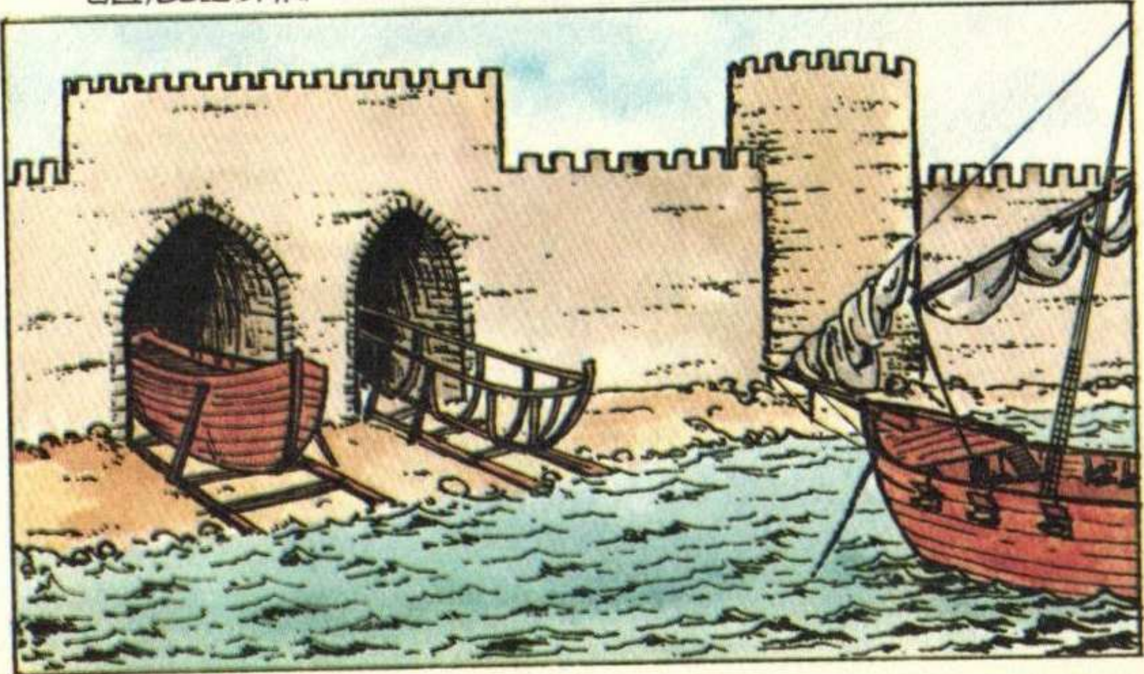

BİZANS DEVRİNDEN KALMA YALDIZLI KAPI'NIN YANINDAKİ DÖRT KULEYE ÜÇ KULE DAHA EKLENEREK SURLARLA BAĞLANTI SAĞLANDI VE "YEDİKULE" ADIYLA ANILMAYA BASLANAN HİSAR, DEĞERLİ SİLAHLARIN SAKLANDIĞI DEVLET HAZİNESİ HALİNE GETİRİLDİ.

1454'TE BUGÜN İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'NİN MERKEZ BİNASININ BULUNDUĞU YERDE ESKİ SARAY, 1478'DE SARAY-BURNU SIRTLARINDA YENİ SARAY (TOPKAPI SARAYI) İNŞA EDİLDİ. GELİBOLU'DAKİ TERSANE 1462'DE KADIRGA LİMANINA TAŞINDI.

58

OSMANLI İMPARATORLUĞU'-
NUN İLK ANAYASASI SAYILAN
"KANUNNÂME-İ ÂL-İ OSMAN"
FATİH SULTAN MEHMED'İN
İMZASINI TAŞIR. BU KANUN-
NAME İLE PADİSAHA "NİZAM-I
ÂLEM" İÇİN KARDEŞLERİNİ
ÖLDÜRME YETKİSİ TANINMIŞ
VE BU YOLLA DEVLETİN PAR-
ÇALANMASI ÖNLENMEK
İSTENMİSTİR.
59

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

XIII. YÜZYILIN İKİNCİ YARISI

Danişmendiye bölgesinde yaşamakta olan Türkmenler, Moğol baskısından kurtulmak amacıyla göçe başladılar. Süleyman Şah komutasındaki bir kol güneye doğru ilerlemesini sürdürdüğü bir sırada Süleyman Şah'ın Fırat 'a düşerek boğulması üzerine ikiye ayrıldı. Ertuğrul Bey komutasındaki Oğuzlar, Anadolu Selçuklu topraklarına girerek, Alaeddin Keykubat tarafından Söğüt ve Domaniç dolaylarında iskân edildiler.

1299
Ertuğrul Bey'in ölümünden (1281) sonra yerine geçen oğlu Osman Bey, Çobanoğullarının zayıflamasından yararlanarak kendi adıyla anılan Osmanoğulları Beyliği'ni kurdu.

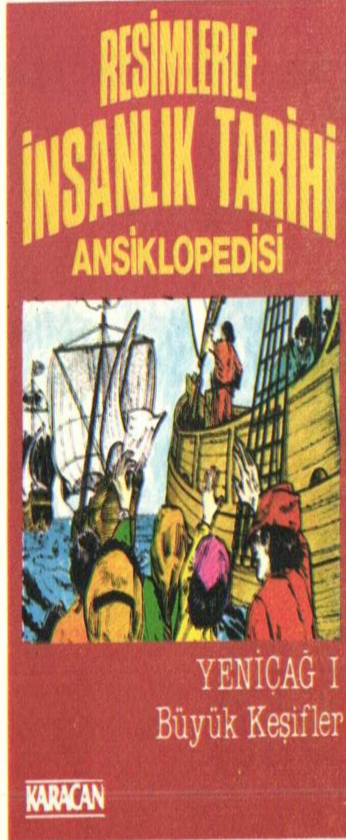
1326
Bu tarihte Osman Bey'in yerine oğlu Orhan Bey geçti.

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

GELECEK SAYI:

YENİÇAĞ I

Büyük Keşifler

BAYİNİZDEN ŞİMDİDEN AYIRTINIZ

1345
Karesioğulları Beyliği'ne son verildi.

1354
Gelibolu yarımadasının fethi tamamlandı.

1361-1362
Türkler Edirne'nin fethiyle Rumeli'ye ayak basmış oldular. Şehir başkent ilan edildi.

1371
Çirmen Savaşı'ndan sonra Makedonya'daki Sırp hanedanları, Bizans imparatoru ve Bulgar kralı Osmanlı padişahına tabi oldular.

1381
Hamidoğulları Beyliği yıkıldı.

1385-1386
Arnavutluk'taki mahalli senyörler ve Sırp kralı,Osmanlı padişahına bağlılıklarını bildirdiler.

1387
I. Murad tarafından Karamanoğlu Beyliği'nin toprakları ele geçirildi.

1388
Bir Bulgar ordusu, Çandarlı Ali Paşa tarafından yenilgiye uğratıldı.

1389
Kosova Meydan Savaşı'nı kazanan I. Murad, bir Sırp fedaisi tarafından şehit edildi. Yerine Yıldırım Bayezid geçti.

1389-1390
Saruhan, Aydın, Menteşe ve Germiyanoğulları beylikleri Osmanlı ülkesine katıldı.

1392-1398
Candaroğulları Beyliği ile Kadı Burhaneddin'in kurmuş olduğu devlet ortadan kaldırıldı. Amasya yöresi Osmanlı egemenliğine girdi. 1394'te İstanbul kuşatıldı.

1402
25 Eylül 1396'da Haçlılara karşı Niğbolu'da büyük bir zafer elde eden Yıldırım Bayezid, Timur'la yaptığı Ankara Savaşı'nı kaybederek esir düştü. Ertesi yıl öldü.

1403-1413
Ülke, "Fetret Devri" adı verilen bu dönemde taht mücadeleleriyle sarsıldı.

1430
II. Murad (1421-1451)'ın saltanatı süresince 1430'da Selanik ve Yanya geri alındı.

1439
Sırp Despotluğu ortadan kaldırıldı. 1440'ta Belgrad'ı kuşatan ordu geri çekilmek zorunda kaldı.

1444
II. Murad,bu tarihte Haçlılara karşı büyük bir zafer elde etti.

1453
1451'de yerine geçen oğlu II. Mehmed İstanbul'u alarak Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti ilan etti. II. Mehmed bu başarısıyla "Fatih" sanını aldı.

1454-1460
Daha sonra Sırbistan ve Mora fethedildi. Eski Saray'ın yapımına başlandı.

1461
İstanbul'da Kapalıçarşı ve Bedesten inşa edildi. Amasra ve Sinop fethedildi. Candaroğlu Beyliği ile Trabzon Rum İmparatorluğu'na son verildi. Ertesi yıl Eflak ve Boğdan Osmanlı topraklarına katıldı.

1463
Çanakkale Boğazı'nda yaptırılan kalelerle Boğazlar güvence altına alındı.

1466
Karamanoğlu Beyliği ortadan kaldırıldı.

1467-1470
Havariler Kilisesi'nin yerinde Fatih Camii ve Külliyesi'nin yapımı gerçekleştirildi.

1473
Fatih'in Uzun Hasan'la Otlukbeli'de yaptığı mücadele zaferle sonuçlandı.

1475-1477
Kırım Osmanlı İmparatorluğu'na bağlandı. Ertesi yıl Arnavutluk fethedildi.

1478
Topkapı Sarayı inşa edildi.

1481
Mısır'ın fethi için yola çıkmış bulunan padişahın bu tarihte ölümü üzerine ülke, onun hazırlamış olduğu "Kanunnâme-i Al-i Osman" doğrultusunda idare edilmeye başlandı.